

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117231959
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4117231959.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: P. X. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom H., Z. XX/X, o zaplatenie 3.881,40 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 21. februára 2019 č. k. 18Csp/341/2017-208 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.881,40 eura, úrok v sume 175,64 eura, úroky z omeškania vo výške 1,67 eura, 5% úrok z omeškania ročne zo sumy 3.881,40 eura od 28. 11. 2017 do zaplatenia, 5% úrok z omeškania ročne zo sumy 175,64 eura od 28. 11. 2017 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 6 eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia a vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 2, § 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že dňa 11. 12. 2013 uzavreli strany sporu úverovú zmluvu č. 000000000094044, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 4.900 eur s dohodnutou úrokovou sadzbou vo výške 15,90%, s poplatkom za poistenie vo výške 245 eur, výškou splátky 81,83 eura mesačne, ktorá bola splatná k 23. dňu kalendárneho mesiaca, počet splátok 120, výška RPMN 19,04%, priemerná RPMN 19,35%, celkové náklady boli vo výške 10.064,60 eura. Žalovaný poskytnutý úver nesplácal riadne a včas a ku dňu 27. 11. 2017 došlo k predčasnému zosplateniu. Žalovaný neuhradil istinu vo výške 3.881,40 eura (poskytnutý úver 4.900 eur, mínus uhradená suma na istinu 1.018,60 eura), neuhradil úroky vo výške 175,64 eura, úroky z omeškania vo výške 1,67 eura, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 6 eur.

1.2. Súd uviedol, že v spotrebiteľských vzťahoch sa poskytuje spotrebiteľovi zvýšená ochrana. Samotným východiskom spotrebiteľskej ochrany je potom postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšie poznanie práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Zákonodarca sa preto pokúsil vyrovnať túto faktickú nerovnosť cestou práva, a to formou obmedzenia autonómie vôle. V spotrebiteľskom práve je

teda dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje, a preto okrem obmedzení vyplývajúcich z vyššie uvedeného princípu rovnosti prostriedkov možno od dodávateľa tiež očakávať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude chovať v obecnej polohe poctivo. Ak nepostupuje týmto spôsobom, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť svojho konania a takémuto nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje mimo iné tým, že text spotrebiteľskej zmluvy, obzvlášť ak sa jedná o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný.

1.3. V danom prípade súd dospel k záveru, že úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu je zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru a to s poukazom na ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pretože v tomto prípade došlo k poskytnutiu peňažných prostriedkov. Zmluva bola uzavretá písomne, obsahuje všetky náležitosti požadované zákonom, a preto súd nepovažoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca poskytol úver žalovanému, preukázateľne žalovaný čiastočne úver hradil, keď následne prestal splácať úver pravidelne vždy k 23. dňu toho-ktorého mesiaca, zo zmluvy lehota splatnosti vyplývala. Rovnako bola splnená aj podmienka uvedenia dátumu poslednej splátky (23. 11. 2023), výška splátok, počet splátok. Rovnako zmluva obsahuje zákonom požadované údaje, výšku ročnej percentuálnej miery nákladov a priemerné ročné percentuálne náklady. Keďže zmluva obsahuje predmetné náležitosti, súd poukázal i na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/146/2017 zo dňa 22. 02. 2018, 4 Cdo/211/2017 zo dňa 23. 04. 2018 (nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je skladba anuitnej splátky), a keďže v konaní bolo žalobcom tvrdené a preukázané, že žalovaný po poskytnutí úveru vo výške 4.900 eur úver v dohodnutých splátkach nesplácal, súd žalobe v časti zaplatenia sumy 3.881,40 eura (neuhradená istina), v časti vyčísleného úroku a úrokov z omeškania, ako i nezaplatených poplatkov za poistenie v plnom rozsahu vyhovel. Súd neprihliadol na námietku premlčania, nakoľko nárok žalobcu nebol premlčaný, k zosplateniu úveru prišlo 27. 11. 2017 a žaloba bola podaná na súd dňa 18. 12. 2017 a tiež v konaní nebolo preukázané, že by uzatvorená zmluva bola neplatná. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. v platnom znení súd priznal žalobcovi úrok z omeškania od 28. 11. 2017 do zaplatenia, teda odo dňa nasledujúceho po predčasnom zosplatení úveru, ktorý bol zosplatený dňa 27. 11. 2017.

1.4. Predmetom konania bolo i zaplatenie úroku vo výške 15,90% od 28. 11. 2017 do zaplatenia. Súd žalobu v tejto časti zamietol ako nedôvodne podanú. V danej veci ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru, žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatenia nepatrí. Súd pritom vychádzal z uznesenia ÚS IV. 476/2012 z 18. 09. 2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvoinštančného súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (4Obo 143/1998). Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. ÚS SR v citovanom ustanovení konštatoval, že by namietané rozhodnutie bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. že by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu.

1.5. Žalovaný žiadal, aby mu súd povolil splácať dlžnú sumu v splátkach. Súd pri určení lehoty na splnenie povinnosti, resp. pri určení, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, prihliadal na osobné a majetkové pomery sporových strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného, dobu, po ktorej by umožnením vykonania plnenia v splátkach došlo k zaplateniu prisúdenej sumy, ako aj to, či povolenie plnenia prisúdenej sumy v splátkach neprímerane nezasiahne do majetkových pomerov veriteľa. V danej veci mal súd za to, že neboli splnené podmienky na plnenie priznanej sumy žalovaným v splátkach, nakoľko súd poukazuje na majetkové pomery žalovaného, keď jeho čistý mesačný príjem je 2.660,14 eura, pričom i po zohľadnení ďalších záväzkov žalovaného, vzhľadom k jeho príjmu, nebolo dôvodné povoliť žalovanému splácať priznanú sumu v splátkach. Súd poukázal i na vyjadrenie žalovaného, ktorý prehlásil, že nehnuteľnosť, byt mu bol darovaný, pričom nehnuteľnosť zaťažil záložným právom, nakoľko potreboval finančné prostriedky na splácanie dlhov. Bolo by v príkrom rozpore s oprávnenými záujmami žalobcu, ktorý žalovanému poskytol úver, aby sa dlh splácal v menších mesačných splátkach, ako bolo dohodnuté v zmluve. Z týchto dôvodov súd zaviazal žalovaného na zaplatenie prisúdenej sumy do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

1.6. Vzhľadom k úspechu žalobcu v konaní (celkový úspech v časti istiny), súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

2. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie v zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania, odôvodniac ho tým, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal na ustanovenie § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka a uviedol, že tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok za poskytnutie peňažných prostriedkov, pričom stanovuje len moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku nestanovuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. Poukázal tiež na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka a vychádzajúc z tohto ustanovenia uviedol, že obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia a to, či už je po lehote, alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Pokiaľ ide o aplikáciu § 506 Obchodného zákonníka, toto ustanovenie upravuje špecifický prípad odstúpenia od zmluvy veriteľom pri omeškaní dlžníka, ktoré môže veriteľ využiť, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšie ako 3 mesiace. Toto odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc. Naďalej trvá právo veriteľa, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút určený na ochranu veriteľa a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia, v akom bol pred odstúpením od zmluvy, situácia totiž nastala pre neplnenie si povinností dlžníka. Základnou zásadou spotrebiteľského práva je ochrana pred neprijateľnými podmienkami, to však neznamená vylúčenie aplikácie ustanovení na ochranu veriteľa pri neplnení si povinností dlžníka. Odstúpením od zmluvy zmluva od počiatku nezanikla a naďalej trvá právo veriteľa a tomu zodpovedajúca povinnosť dlžníka vrátiť dlžnú sumu spolu s úrokmi z úveru. Tým nie je dotknutý nárok veriteľa na zákonný úrok z omeškania. V ďalšej časti odvolania poukázal na rozhodovacie činnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Košiciach, Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Prešove, pričom rozhodnutia týchto súdov aj citoval v odvolaní. K rozhodnutiu NS SR sp. zn. 4Obo 143/98 uviedol, že sa netýka samotného uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru. V danej veci súd prioritne riešil otázku nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov a nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov z omeškania. Predmetné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a nemožno ho považovať na záväzný právny názor Najvyššieho súdu SR. K uzneseniu Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012 uviedol, že zo znenia petítu, ako aj z povahy preskúmavacej právomoci Ústavného súdu SR je zrejmé, že ústavný súd sa v danom prípade nielenže nevyjadril k meritu tohto dovolania, t.j. úrokom po zosplatnení, ale tak ani nemohol učiniť. Ústavný súd SR sa v danej veci zaoberal sťažnosťou na porušenie základného práva na súdnu ochranu a odmietnutím uvedenej sťažnosti s konštatovaním, že v konaniach predchádzajúcich danej ústavnej sťažnosti všeobecné súdy neporušili základné právo sťažovateľky, v žiadnom prípade nevyjadril právny názor, ktorý by akýmkoľvek spôsobom podporoval stanovisko súdu ohľadne úrokov po zosplatnení. Na uvedenom nič nemení ani fakt, že predmetom citovanej ústavnej sťažnosti predchádzajúcich konaní bolo zhodou okolností aj rozhodovanie o nároku na zmluvný úrok po zosplatnení. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, má žalobca za to, že jeho odvolanie je dôvodné, keďže daný odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku, teda rozhodnutie súdu prvej inštancie, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe vyhovel v plnom rozsahu a priznal mu trovy konania, vrátane trov odvolacieho konania.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vo vyhovujúcom výroku aj žalovaný, odôvodniac ho tým, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý

proces, konania má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli doteraz uplatnené a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že dôkazné prostriedky na podporu jeho tvrdení, ktoré považoval za dostatočné na rozhodnutie súdu, doložil a iné nie sú v jeho vlastníctve. Žiadne upomienky, či výzvy na zaplatenie od žalobcu neobdržal, ak žalobca tvrdí opak, nech to preukáže ním podpísanými doručenkami. Vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu. Podľa žalobcu na predmetný úver zaplatil najmenej 3.729,05 eura, pričom spochybňuje a považuje za úplne irelevantné započítanie z jeho splátok zaplatenie položiek, ktoré by mal súd zrušiť a vyhlásiť za neplatné, kde sa jedná o zmluvnú pokutu, poplatky, kapitalizovaný úrok, ktoré popiera a považuje ich za neoprávnené. Súd sa stotožnil s názorom žalobcu, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, nevidel však dôvod postupu žalobcu, ktorý podstatnú a zásadnú časť nezahrnul do zmluvy, ale odkazuje spotrebiteľa na iné listiny, ktoré nie je možné považovať za individuálne dojednané. Dodatočné informovanie spotrebiteľa formou výpisu z technického systému banky nie je možné považovať za splnenie si zákonnej povinnosti vyjadrenej v ustanovení § 3 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. Žalobca mohol účtovať voči žalovanému úroky a poplatky iba za predpokladu, že tieto boli zmluvnými stranami individuálne dojednané. V konaní nebol predložený žiadny listinný dôkaz preukazujúci dojednanie výšky úrokov, preto žalovanému nevznikla povinnosť platiť žiadne úroky. V spotrebiteľskom právnom vzťahu aj poplatky musia byť uvedené priamo v zmluve, inak ich nemožno považovať za individuálne dojednané. Pokiaľ sa žalobca odvoláva na všeobecné obchodné podmienky, sadzobník poplatkov, všeobecné zmluvné ustanovenia vo vopred pripravovanej formulárovej zmluve, spôsobujú v tejto časti značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, žalobca nepreukázal platné dojednanie individuálneho ročného úroku v zmluve a ani dohodu o výške úroku z omeškania. Akékoľvek úroky ako odplata za užívanie požičanej sumy, prislúchajú veriteľovi len do doby splatnosti dlhu. V prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti nie je dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili iba za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom. Pokiaľ majú žalobcom uplatnené úroky sankčný charakter, tak sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Spotrebiteľ musí byť už v čase uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy oboznámený so všetkými poplatkami aj úrokmi, ktoré vyplývajú z právneho vzťahu. Pokiaľ sa žalobca odvoláva na všeobecné obchodné podmienky, nemôže s ním súhlasiť. Zmluva, ani všeobecné obchodné podmienky neobsahujú, v akej konkrétnej výške je banka oprávnená požadovať od klienta úrok za čerpanie prostriedkov poskytnutých bankou nad rámec zostatku na účte klienta. K sadzobníku uviedol, že je účinný od 01. 08. 2017, teda nemohol tvoriť súčasť zmluvy uzavretej 11. 12. 2013. Sadzobník je pritom interný dokument dodávateľa, nemá charakter zmluvného dokumentu, a preto je právne bezvýznamný. Uviedol, že predmetnú zmluvu považuje za spotrebiteľskú, štandardne formulárovú zmluvu, pričom pri úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Súd nesprávne posúdil otázku bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru. Namietol, že výška mesačnej splátky nie je presne špecifikovaná spôsobom, ktorý vyplýva z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Poukázal na ustanovenie § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, upravujúce to, kedy sa zmluva považuje za bezúročnú a bez poplatkov. V úverovej zmluve nebol jasne a určite vymedzený počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov. Bola uvedená len výška mesačnej splátky. Takýmto postupom sa obchádzali jednotlivé ustanovenia zák. č. 129/2010 Z. z., a to náležitosti zmluvy v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k). Členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru nie je svojvoľné, ale predstavuje prehľadné vymedzenie povinnosti dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Nakoľko v zmluve nebola splnená základná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z., je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca mu nedoručil amortizačnú tabuľku a nebola doložená ani k zmluve. Súd odčítaním zaplatenej sumy 3.729,05 eura od reálne vyčerpanej celkovej sumy 4.900 eur mal zistiť, že žalovaný doposiaľ neuhradil istinu 1.170,95 eura a na túto sumu ho mal zaviazat spolu so zákonným úrokom z omeškania 5% ročne od 28. 11. 2017, kedy sa dostal žalovaný do omeškania po zosplatnení celej pohľadávky a vo zvyšku mal žalobu zamietnuť. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania mal súd vychádzať z § 255 ods. 1 CSP a náhradu trov žalobcovi nepriznať. Uviedol tiež, že v zmluve je uvedené, že celková suma, ktorú musí klient zaplatiť, je tvorená súčtom výšky úveru a celkových nákladov klienta spojených s úverom. Tento údaj je nedostačujúci a tiež údaj o RPMN mu nedáva jednoznačný prehľad o tom, ktorá platí a čo

vlastne zahŕňa a sú zavádzajúce. Do celkových nákladov nie je začlenený poplatok za poskytnutie úveru vo výške 245 eur, preto je údaj o celkovej výške nákladov nesprávny. Celkové náklady nie sú jasne uvedené. Tento údaj je nesprávny z dôvodu, že ak má zaplatiť 120 splátok s výškou splátky 81,83 eura, tak to celkovo predstavuje 9.891,60 eura, a keď bol úver poskytnutý vo výške 4.900 eur, náklady potom predstavujú sumu 5.164,60 eura, ktoré nie sú zakotvené v zmluve. V zmluve je len celková suma 10.064,60 eura, ale nie je špecifikované, z čoho sa skladá. Zmluva neobsahuje údaj o celkovej sume splatnej spotrebiteľom s jej rozpisom, ale aj celková výška nákladov nie je uvedená správne, preto by sa mal považovať za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.170,95 eura s úrokom z omeškania 5% ročne od 28. 11. 2017 v mesačných splátkach 50 eur, ktoré sú splatné vždy do 25. dňa v mesiaci až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že odvolanie žalobcu považuje za účelové. V tejto časti je rozhodnutie zákonné a právne správne, vrátane jeho odôvodnenia a navrhol ho v tejto časti potvrdiť. Poukázal na náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a uviedol, že od spotrebiteľa veriteľ nemôže požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách. Poukázal na povinnosť veriteľa pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Uviedol, že súd mal preukázať, že účastníci uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje obligatórne náležitosti, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úroku a iných poplatkov, z týchto dôvodov je úver bezúročný a bez poplatkov. Z listinných dôkazov predložených žalobcom vôbec nevyplýva, že by žalobca akýmkoľvek spôsobom skúmal bonitu žalovaného z hľadiska jeho príjmov a výdavkov, preto aj z tohto dôvodu sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Súd tiež uviedol, že RPMN nie je uvedená správne, preto sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca má za to, že má nárok na zaplatenie úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až o ich vrátenia. Žalobca zrejme do zosplateného úveru už započítal úroky a poplatky, z ktorých zároveň požaduje ďalšie úroky. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva, t.j. úroky z úrokov z omeškania alebo iných úrokov veriteľ nemá, pretože ani Občiansky zákonník, ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú, nestanovujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Zmluvné dojednanie o platení úrokov z úrokov z omeškania je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné pre rozpor so zákonom. Žalobca sa môže domáhať dohodnutého úroku len z poskytnutého úveru, nie z poplatkov, ani z úrokov z omeškania. Žalobcovi úroky z úveru nepatria aj vzhľadom na zosplatenie záväzku. K predčasnemu zosplateniu záväzku došlo konaním žalobcu ako veriteľa.

Veriteľ svojim právnym úkonom navodil stav, v ktorom má právo okamžite získať späť celú sumu požičaných peňazí, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré dlžník nemá právo vrátiť v režime výhod splátok. V tomto rozdiel spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky. Dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania alebo ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do jeho uplatnenia, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa a predstavuje značné zhoršenie jeho postavenia. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom. Dohoda o takýchto úrokoch je neplatná.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že odvolanie žalovaného neobsahuje žiadne odôvodnenie smerujúce k spochybneniu nároku žalobcu vo veci samej. Žalobca dostatočne špecifikoval a predloženými dôkazmi preukázal dôvodnosť svojho nároku. Na prijatie rozhodnutia súdu vo výroku I. a III. súd vykonal dostatočné dokazovanie a nestotožňuje sa s názorom žalovaného, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tvrdenia žalovaného, že v konaní nebol predložený žiaden listinný dôkaz preukazujúci dojednanie výšky úrokov a poplatkov, považuje za irelevantné, nakoľko výška zmluvného úroku, ako aj ostatné údaje o výške poplatkov boli jasne a zrozumiteľne uvedené v bode 1.2. úverovej zmluvy v prehľadnej tabuľke, takže v uvedenom nemôže mať žalovaný žiadne pochybnosti o ich individuálnom dojednaní a ich výške. Tvrdenia žalovaného, že pohľadávka žalobcu je premlčaná, vzhľadom na možnosť žalobcu odstúpenia od zmluvy po nezaplatení prvej splátky, nemá oporu v zákone. K zosplateniu úveru došlo dňa 27. 11. 2017 a žaloba bola podaná dňa 18. 12. 2017, teda nárok žalobcu nemôže byť v žiadnom prípade premlčaný.

6. Žalobca aj žalovaný podali vyjadrenia aj k vyjadreniam k odvolaniu protistrany, ktorých obsah bol totožný s ich predchádzajúcimi vyjadreniami.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenými osobami - žalobcom a žalovaným, u každého z nich proti výrokom, ktoré boli v ich neprospech (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 163 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom podaného odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby jeho zopakovania alebo doplnenia (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 3.881,40 eura, úroku 175,64 eura, úroku z omeškania vo výške 1,67 eura a úroku 15,90% z nezaplatenej istiny 3.881,40 eura od 28. 11. 2017 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 175,64 eura od 28. 11. 2017 do zaplatenia a nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 6 eur. O žalobe rozhodol súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.881,40 eura, úrok v sume 175,64 eura, úroky z omeškania vo výške 1,67 eura, 5% úrok z omeškania ročne zo sumy 3.881,40 eura od 28. 11. 2017 do zaplatenia, 5% úrok z omeškania ročne zo sumy 175,64 eura od 28. 11. 2017 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 6 eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia a vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V dôsledku odvolaní podaných tak žalobcom, ako aj žalovaným sú všetky výroky napadnutého rozsudku predmetom preskúmania odvolacím súdom.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Odvolacími dôvodmi žalovaného bolo nesprávne právne posúdenie otázky platnosti predmetnej zmluvy o úvere, posúdenie otázky bezúročnosti a bezpoplatkovosti tejto zmluvy, ako aj otázka premlčania nároku žalobcu. Odvolací súd po preskúmaní predmetnej veci dospel k záveru, že záver súdu prvej inštancie, že predmetná úverová zmluva je platná, nie je bezúročná a bez poplatkov a nárok žalobcu nie je premlčaný, je správny, s jeho záverom sa súd prvej inštancie stotožňuje a na dôvody napadnutého rozsudku v tejto časti odkazuje. Na potvrdenie záverov súdu prvej inštancie, k odvolacím dôvodom žalovaného odvolací súd dodáva, že úverová zmluva č. 000000000094044, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 11. 12. 2013, bola uzavretá v písomnej forme a okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka obsahuje aj náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, preto ju nemožno považovať podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona za bezúročnú a bez poplatkov.

13. Čo sa týka toho, či možno zmluvu o úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov, ak neobsahuje členenie splátok na istinu a úroky, táto otázka rezonuje v rozhodnutiach tak súdov prvej inštancie, ako aj odvolacích súdov, pričom ich rozhodovacia činnosť bola v tejto otázke rozdielna. Touto otázkou sa vo svojich rozhodnutiach zaoberal už aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 56/2018 zo dňa 17. apríla 2018 uviedol, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej anuitnej splátky. Tento svoj záver

odôvodnil tým, že v úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. sa uvádza, že „predložený návrh Zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva, čo prispeje k posilneniu dôvery a právnej istoty spotrebiteľov a poskytovateľov spotrebiteľských úverov najmä pri cezhraničných transakciách“. Vo všeobecnej časti dôvodovej správy k ustanoveniu § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. sa zdôrazňuje zásadný význam v ochrane spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (v zmluve musí byť zrozumiteľne uvedené, aká je celková výška a mena poskytnutého spotrebiteľského úveru, prípadne strop, do ktorého spotrebiteľ môže opakovane čerpať finančné prostriedky). Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Od dodávateľov nemožno v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“ alebo „počet“, či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu možné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Z dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. v žiadnom prípade nevyplýva, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) tohto zákona sprísnilo požiadavku zakotvenú v Smernici, teda to, aby zmluva o úvere upravovala výšku, počet a termíny splátok ako súboru, ktorý zahŕňa istinu, úroky a aj iné poplatky. Paragraf 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. nestanovuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice. V tomto rozhodnutí poukázal aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2017, v ktorom uviedol, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej anuitnej splátky.

14. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí ešte dodal, že zákonom z 12. októbra 2017 č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (mediálnym) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“. Týmto sa do budúcnosti odstráni doterajšie možnosti rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktoré bolo možné preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jej eurokonformným výkladom.

15. Predmetnú otázku následne riešil NS SR aj v uzneseniach najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 146/2017 z 28. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 56/2018 zo 17. apríla 2018, sp. zn. 3 Cdo 126/2018 z 24. júla 2018 a sp. zn. 6 Cdo 113/2018 z 30. júla 2019. V týchto rozhodnutiach najvyšší súd gramatickým a eurokonformným výkladom dospel k záveru, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená číselné vyjadrenie toho, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby.

16. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že pokiaľ v zmluve nie je uvedené členenie splátok na istinu a úroky, nie je z tohto dôvodu zmluva považovaná za bezúročnú a bez poplatkov a námietka žalovaného je nedôvodná.

17. K ďalším námietkam žalovaného odvolací súd dodáva, že pokiaľ žalovaný uvádzal, že výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 27. 11. 2017 mu nebola doručená, toto jeho tvrdenie je vyvrátené doručenkou predloženou žalobcom (č. I. 68), z ktorej vyplýva, že túto zásielku dňa 01. 12. 2017 prevzal. Pokiaľ aj žalovaný uvádzal, že na úver zaplatil najmenej 3.729,05 eura a táto suma nemala

byť započítaná na položky, ktoré mal súd vyhlásiť za neplatné, k tomu odvolací súd dodáva, že k započítaniu jeho splátok len na istinu by mohlo dôjsť len v prípade, ak by bola zmluva bezúročná a bez poplatkov, pričom o takýto prípad v danej veci nejde, avšak jeho platby neboli účtované na zmluvnú pokutu. Nedôvodná je aj námietka žalovaného, že žalobca podstatnú a zásadnú časť nezahrnul do zmluvy a odkazuje na listiny, ktoré nie je možné považovať za individuálne dojednané, pretože jednak všetky podstatné náležitosti sú uvedené priamo v zmluve a okrem toho podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj súdov Slovenskej republiky je v zásade prípustné uplatňovanie takýchto obchodných podmienok, v ktorých si zmluvné strany môžu dohodnúť obsah práv a povinností, ktorými sa vzájomne budú riadiť, pričom tieto práva a povinnosti sú obvykle obsiahnuté priamo v zmluve, pričom nie je vylúčená ani aplikácia všeobecných, či iných obchodných podmienok, na ktoré zmluva môže odkazovať. Uvedené uplatnenie obchodných podmienok však nie je neobmedzené, ale naopak, právna úprava stanovuje zákonné limity. Pre spotrebiteľské zmluvy platí, že nemôžu obsahovať dojednania, ktoré sú v rozpore s požiadavkami dobrej viery alebo znamenajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, ďalej také, s ktorými sa spotrebiteľ nemá možnosť oboznámiť pred podpisom zmluvy a pod. V danej veci si pritom žalobca účtoval od žalovaného úroky a poplatky, ktoré boli dohodnuté priamo v zmluve. Priamo v zmluve bol dohodnutý úrok 15,90 p. a., teda ročný úrok v tejto výške. Okrem poplatku za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 2 eur/mesačne, ktorý bol dohodnutý tiež priamo v zmluve, a ktorý si žalobca uplatňoval za tri mesiace spolu vo výške 6 eur, iné poplatky predmetom žaloby neboli. K nepreukázaniu dohody o úroku z omeškania odvolací súd dodáva, že úrok z omeškania nemôže byť predmetom dohody, ale upravuje ho nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Žalovaný teda priamo zo zmluvy vedel, aký úrok bude povinný platiť a tiež, aké poplatky (tie, čo sú predmetom žaloby), pretože vyplývali priamo z právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, úverovej zmluvy. Žalobca k žalobe priložil aj sadzobník účinný od 01. 12. 2013, teda účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy. Zo zmluvy uzavretej medzi stranami je zrejmé, že celkové náklady sú v zmluve uvedené jasne, pričom pozostávajú zo 120 splátok po 81,83 eura + poplatku za poskytnutie úveru v sume 245 eur = 10.064,60 eura, pričom táto suma je uvedená v zmluve ako celková čiastka, ktorú musí klient (žalovaný) zaplatiť, pričom pozostáva zo súčtu výšky úveru a celkových nákladov klienta spojených s úverom. Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd odvolanie žalovaného za nedôvodné a v ním napadnutom vyhovujúcom výroku rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd potvrdil aj výrok o trovách konania, pretože námietka žalovaného, že súd mal o trovách konania rozhodnúť podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi ich nepriznať, nie je dôvodná, pričom žiadne konkrétne dôvody voči výroku o trovách konania v odvolaní neuviedol.

18. Odvolacím dôvodom žalobcu bolo nesprávne právne posúdenie otázky týkajúcej sa nároku na úrok vo výške 15,90% ročne z nezaplatenej istiny 3.881,40 eura od 28. 11. 2017 do zaplatenia, teda za obdobie po zosplatnení pohľadávky žalobcu.

19. Je nesporné, že v danom prípade medzi stranami sporu vznikol spotrebiteľský vzťah a v závislosti od toho je potrebné aplikovať právne predpisy vzťahujúce sa na tento vzťah v zmysle § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v tom zmysle, aby podmienky, ktoré sú uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa neodchyľovali od ustanovení na ochranu spotrebiteľa v neprospech spotrebiteľa.

20. Čo sa týka nároku žalobcu na uplatnený zmluvný úrok za obdobie po zosplatnení pohľadávky žalobcu, pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovi prináleží dohodnutý úrok z poskytnutých prostriedkov len do splatnosti dlhu a po splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť veriteľovi úrok z omeškania, pretože v opačnom prípade by sa na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami, podľa názoru odvolacieho súdu je takýto záver správny.

21. Pokiaľ žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom, týmto svojím jednostranným právnym úkonom zásadne zmenil pôvodne dohodnutý úverový vzťah a zmluvné úroky a úroky z omeškania sú síce obe príslušenstvom pohľadávky, ale majú odlišné funkcie, keďže zmluvné úroky sú odmenou (cenou) za užívanie istiny a úroky z omeškania predstavujú zákonom stanovenú sankciu za omeškanie s platením istiny, na rozdiel od zmluvných úrokov ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dojednané. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na základnú charakteristiku úverového vzťahu, keď v dôsledku uzatvorenia zmluvy o úvere dochádza u veriteľa k stavu absencie požičanej

sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia, za čo mu prináleží zmluvne dojednaný úrok, ktorý predstavuje cenu peňazí, t. j. odplatu za to, že veriteľ počas trvania zmluvného vzťahu nemá istinu úveru v dispozícii a nemôže s ňou nakladať a produkovať zisk. Tento absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok dojednaný v zmluve, ktorý je splácaný spolu so splátkami úveru.

22. V prípade, ak dôjde k predčasnemu alebo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru na základe jednostranného úkonu veriteľa, v dôsledku ktorého dôjde k zmene pôvodného úverového vzťahu, vznikne (tak, ako sa stalo aj v danej veci u žalobcu) nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru, znamená to, že veriteľ má právo získať okamžite celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, s ktorou môže disponovať. Tým sa teda stráca nárok veriteľa na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Naproti tomu, v dôsledku tohto jednostranného právneho úkonu veriteľa, dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba, a teda užívať a splácať ich postupne v splátkach a vznikne mu povinnosť uhradiť celú požičanú sumu spolu s kapitalizovaným úrokom ku dňu zosplatnenia. Pokiaľ si dlžník nesplní svoju povinnosť vrátiť požičané prostriedky, má veriteľ možnosť vymáhať si celú zosplatnenú pohľadávku (úver) a dlžník, ktorý nesplní povinnosť vrátiť zosplatnenú pohľadávku, sa dostáva do omeškania a je povinný uhradiť veriteľovi aj úrok z omeškania. V opačnom prípade by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Za takejto situácie by nastal stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo. Podľa názoru odvolacieho súdu, len do oprávnenej držby požičaných finančných prostriedkov, a teda do predčasného zosplatnenia celého úveru v danej veci bolo možné požadovať úrok z úveru a po zosplatnení pohľadávky mal veriteľ (žalobca) právo iba na úrok z omeškania a nemal už nárok na zmluvne dojednaný úrok.

23. Sotva možno uveriť tomu, že by nielen žalobca, ale akákoľvek banka v čase kontraktácie zakladala odplatu za poskytnutie úveru za iné obdobie ako dohodnuté úverové obdobie, alebo že by s úverom spájala výhodu pre prípad omeškania. Naopak, od každého veriteľa konajúceho s odbornou starostlivosťou sa očakáva, že cenu za úver zjednáva za úverové obdobie do splatnosti pohľadávky. Preto práve cena za úver za úverové obdobie do splatnosti úveru vyjadruje cenu úveru a je teda pojmovo jednoznačne odlišiteľná od sankcií za omeškanie s plnením dlhu spotrebiteľa. Pre prípad omeškania nie inštitúty ceny úveru, ale inštitúty rôznych sankcií za neplatenie povinností riešia krízu spojenú s omeškaním. Neuzavretá a otvorená môže byť len sankcia, ktorej výšku reguluje všeobecne záväzný predpis tak, aby nenadobudla neprimerané rozmery. Ak by sme totiž pripustili, že cena sa môže meniť v čase a v závislosti od subjektívneho faktora správania spotrebiteľa, mala by táto skutočnosť zásadný dopad aj na ustálenie podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienok, za ktorých bude spotrebiteľ kontrahovať. Zákon č. 129/2010 Z. z. požaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov, a to pri zákonnej domnienke, podľa ktorej pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov sa vychádza z predpokladu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zostane platná dohodnutý čas a že veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Uvedená zákonná domnienka pri súčasnom ustálení ďalších podstatných náležitostí zmluvy, akou je napríklad konečná splatnosť, výška splátok istiny, poplatkov a iných plnení, tvorí ucelený komplex informácií, za ktorých spotrebiteľ prijíma úverové rozhodnutie a vstupuje do kontraktačného procesu a ktoré by sa pri trvaní zákonnej domnienky nemali meniť. Práve z tohto dôvodu zákonodarca absenciu zásadných zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere postihol civilnou sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Žalobca sa pritom v prejednávanej veci dovoláva nárokov na odplatné úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky, a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Keďže tento stav netrvá, je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privedená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku logicky prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania. V tejto súvislosti je potrebné rovnako uviesť, že k predčasnemu zosplatneniu záväzku spotrebiteľa došlo konaním veriteľa, a teda, bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou (obsahu) záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právny úkonom. V tomto prípade svojím právny úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým

obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia, a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak, s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľná, čo zmluvnú podmienku robí absolútne neplatnou. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Potom by dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách, platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru spôsobovala značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa a predstavovala značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. V ohľade vyššie vysvetleného je potom akákoľvek argumentácia o zvýhodňovaní dlžníka oproti riadne platiacim klientom žalobcu bez akéhokoľvek opodstatnenia.

24. Odvolací súd si je vedomý, že súdna prax v otázke nároku na úroky z úveru za čas po jeho predčasnom zosplatnení nie je jednotná, o čom svedčia i žalobcom v odvolaní poukázané rozhodnutia krajských súdov, avšak v tejto otázke sa odvolací súd s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu prikláňa k opačnému názoru a dlhodobo vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva právny záver, že veriteľovi patria úroky z úveru len za čas do splatnosti dlhu (obdobný názor vyslovil aj KS v Trenčíne v rozhodnutí zo dňa 16. 08. 2018 sp. zn. 19Co/81/2018, KS v Žiline v rozhodnutí zo dňa 18. 11. 2014 sp. zn. 5Co/530/2014, KS v Banskej Bystrici v rozhodnutí zo dňa 26. 02. 2019 a KS v Bratislave v rozhodnutí zo dňa 20. 02. 2019 sp. zn. 7Co 35/2019).

25. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj v jeho napadnutom zamietajúcom výroku, čo do úroku z úveru po splatnosti pohľadávky, ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil a odvolanie žalobcu považoval za nedôvodné.

26. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP, a vzhľadom k neúspechu oboch strán v odvolacom konaní, odvolací súd o trovách konania rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).